

کسیل بن زیاد نخعی

انس آفتاب

به کوشش: ناصر صبا

سرشناسه : صبا، ناصر، ۱۳۳۰ -
 عنوان و نام پدیدآور : کمیل بن زیاد نخعی / به کوشش ناصر صبا.
 مشخصات نشر : تهران: شرکت تعاونی کارآفرینان فرهنگ و هنر، ۱۳۹۴
 مشخصات ظاهری : ۸۸ ص.؛ ۱۷×۱۱ س.م.
 شابک : 978-600-178-112-4
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیای مختصر.
 یادداشت : فهرست‌نویسی کامل این کتاب در نشانی: <http://opace.nial.ir>
 قابل دسترسی است.
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۴۰۶۰۲

کمیل بن زیاد نخعی، انیس آفتاب

ناشر: شرکت تعاونی کارآفرینان فرهنگ و هنر

به کوشش: ناصر صبا

طراح جلد: آزاده خرمشاهی

حروف‌نگار و صفحه‌آرا: طاهره شامانیان

لیتوگرافی، چاپ، صحافی: نزهت

شمارگان: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

شابک: ۴ - ۱۱۲ - ۱۷۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت: ۳۸۰۰ تومان

آدرس: خ جمهوری، باستان جنوبی، کوچه نوری، بن‌بست اول، پلاک ۲

تلفن: ۶۶۹۰۵۳۷۳ - ۶۶۹۳۵۴۱۷ - ۰۹۱۲۲۴۷۷۰۰۰

فهرست عناوین

۷	مقدمه
۱۳	ولادت و نسب کمیل
۱۵	جایگاه کمیل در دوران امیرمؤمنان علی علیه السلام
۳۲	حضور کمیل در جنگ‌ها
۳۴	کمیل صاحب سر علی علیه السلام
۴۰	کمیل راوی حدیث
۴۰	کمیل فرماندار هیت

- ۴۷..... کمیل در زمان امام حسن مجتبیٰ علیه السلام
- ۴۹..... دستگیری منجر به شهادت کمیل
- ۵۲..... کمیل در نگاه دیگران
- ۵۵..... مختصری پیرامون مسجد حنانه
- سفرشات بسیار زیبا و راهگشای امیرالمؤمنین
- ۵۹..... علی علیه السلام به یار باوفایش کمیل بن زیاد
- ۷۱..... دعای کمیل
- ۷۴..... فرازهایی از ترجمه دعای کمیل
- ۸۵..... زیارتنامه کمیل بن زیاد

مقدمه

بر سرِ ثُربَتِ ما چون گذری همت خواه
که زیارتگه رندانِ جهان خواهد شد

پرداختن به زندگانی اصحاب و یاران پیامبر ﷺ یا
ائمه معصومین علیهم السلام کاری است کارستان، که بنده
مختصری از زندگانی خُربَن یزید ریاحی، سلمان
فارسی، میثم تمار، حبیب بن مظاهر، مسلم بن عقیل و...
را به زیور طبع آراسته‌ام، آن هم در حد یک کتاب جیبی
تا برای زائران در سفرهای زیارتی یا مسافران و یا حتی

واماندگان در ترافیک و تأخیر هواپیما و... مورد استفاده قرار گیرد و از این طریق اجری معنوی شامل حال این حقیر شود.

کمیل بن زیاد نخعی یمانی از یاران صدیق امام علی علیه السلام و امام حسن مجتبی علیه السلام بود. (طایفه «نخع»، از بزرگترین و مشهورترین طوایف یمن بودند که به کوفه مهاجرت کردند. پیامبر خدا صلی الله علیه و آله این طایفه را ستوده و در حق آنها فرمود: «اللَّهُمَّ بَارِكْ فِي النَّخَع».)^۱

رجال شناسان او را به صفات شجاع، زاهد و عابد ستوده اند.

وی از بزرگان تابعین و یکی از هشت عابد و زاهد

۱. حماسه آفرینان، هادی دست باز، ج ۱، ص ۱۰۵.

معروف کوفه در زمان خود بود. (عُتَاد و زاهدان معروف کوفه هشت نفر بودند: «اویس قرنی، عمرو بن عتبة، یزید بن معاویه النخعی، ربیع بن خثیم، همام بن حارث، معضد الشیبانی، جندب بن عبدالله و کمیل بن زیاد»^۱)

از عبرت‌های تاریخ این است که برادر او حارث بن زیاد شخصی آلوده و دنیاپرست و از یاران عبیدالله معروف در نهضت کربلا بود!! که طفلان مسلم را برای گرفتن جایزه به شهادت رساند.

اینجاست که روان‌شناسان بحث تفاوت‌های فردی را مطرح نموده و معتقدند دو برادر از یک پدر و مادر ممکن است تحت تأثیر محیط، دو شخصیت متفاوت به بار آیند

۱. تاریخ دمشق، ج ۵۰، ص ۲۵۰.

که نمونه بارز آن این دو برادرند.

کمیل بن زیاد آدم با فراستی بود و دعای کمیل یادگار امام علی علیه السلام از دعاهای معروف و مشهور میان شیعیان است که قبلاً دعای خضر علیه السلام نام داشت و این دعا را جبرئیل به مولا علی علیه السلام آموخته بود و ایشان با آموزش صحیح به واسطه از بر خواندن این دعا شهره عام و خاص گردید.

بعد از شهادت مولا، حجاج بن یوسف ثقفی که حاکم وقت کوفه بود دستور داد تا کمیل را دستگیر و سپس سرش را از بدن جدا کرد.

پس از شهادت کمیل، او را در سرزمین «ثویه» دفن کردند. این سرزمین در اطراف کوفه قرار دارد.

از خوانندگان عزیز این کتابچه التماس دعا دارم و

امیدوارم در سفرهای زیارتی این مقبره باقیمانده از
قدیم را زیارت نمایند.

گفتم دل و جان بر سر کارت کردم
هر چیز که داشتم نثارت کردم
گفتا تو که باشی که کنی یا نکنی
این من بودم که بی قرارت کردم

ناصر صبا

تابستان ۱۳۹۴